

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 18Csp/113/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122319297
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:6122319297.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská100/A, Bratislava 831 04, IČO: 47967692, zast. JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, o zaplatenie 520,91 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 203,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy 72 eur od 2.10.2019 do zaplatenia

zo sumy 131,57 eur od 7.11.2019 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným dňa 4.5.2022 Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 520,91 eur s príslušenstvom. Nárok uplatnil titulom neuhradenej ceny za telekomunikačné služby vo výške 203,57 eur a zmluvnej pokuty vo výške 317,334 eur. Uviedol, že uplatnená istina pozostáva z neuhradených faktúr na sumu 72 eur s lehotou splatnosti 1.10.2019, na sumu 131,57 eur s lehotou splatnosti 6.11.2019, na sumu 317,34 eur s lehotou splatnosti 8.6.2020.

V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 23.5.2022 vydaný platobný rozkaz sp. zn. 14Up 656/2022, ktorý sa však nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk na adresu jeho pobytu.

V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa a zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p“), čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 8.11.2022 a je vedená pod sp. zn. 18Csp 122/2022.

Žalovanému bola žaloba doručená dňa 16.12.2022. K žalobe sa písomne nevyjadril.

Podľa § 297, veta druhá, písm. b) C.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariadovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

Podľa § 151 ods. 1 C.s.p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 520,91 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b/ C.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 C.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 13.3.2023 o 9.05 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 7.2.2023.

Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o poskytovaní verejných služieb z 20.9.2019, faktúrami č. 8244995371, 5901017324, 8260471041, odstúpením od Zmluvy o poskytovaní verejných služieb z 9.6.2020, oznámením o postúpení pohľadávky z 17.1.2022, a ostatnými do spisu predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) ako telekomunikačným podnikom dňa 20.9.2019 zmluvu poskytovaní verejných služieb, na podklade ktorých sa právny predchodca žalobcu zaviazal dodávať žalovanému telekomunikačné služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť ich cenu podľa cenníka. Zmluva obsahovala opis všetkých aktivovaných služieb. Bola dojednaná doba viazanosti na 24 mesiacov s dohodnutým základom zmluvnej pokuty – počiatočná pokuta, ktorá bude klesať na sumu 330 eur.

Zo záväzku viazanosti plynie záväzok žalovaného, že po dobu viazanosti, ktorej dĺžka je špecifikovaná v tabuľke č. 1 a plynie odo dňa uzavretia tejto Zmluvy; vrátane jej predĺženia, ak dôjde k jej predĺženiu v súlade s ustanoveniami Zmluvy (v tejto Zmluve v skrátenej forme aj „doba viazanosti“), (i) bude vo vzťahu k SIM karte využívať Služby Podniku podľa Zmluvy, teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu využívania Služby Podniku pred uplynutím doby viazanosti, a (ii) bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované Služby (ďalej len „záväzok viazanosti“). Porušením záväzku viazanosti preto je: a) ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku ukončenia Zmluvy pred uplynutím doby viazanosti; b) ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku prenosu telefónneho čísla uvedeného v tejto Zmluve k inému podniku poskytujúcemu služby elektronických komunikácií pred uplynutím doby viazanosti; c) nezaplatenie ceny za poskytnuté Služby Účastníkom počas doby viazanosti do 45 dní po splatnosti, v dôsledku ktorého dôjde k prerušeniu poskytovania Služieb podľa Všeobecných podmienok.

Podľa čl. 6 Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, v dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom, vznikne Podniku voči Účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta, okrem sankčnej a prevenčnej funkcie, predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku porušením záväzku viazanosti Účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy (i) zo štandardných poplatkov za Služby (vrátane doplnkových služieb) ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy z cien Služieb, poskytnutej Účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto Zmluvy, je uvedené v tabuľke č. 1 (ďalej len „Základ pre výpočet zmluvnej pokuty“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie Základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto Zmluvy: Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = (Základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúry za využitie služieb na základe vyššie uvedených zmlúv o poskytovaní verejných služieb, a to:

- faktúra č. 8244995371 splatná 6.11.2019 v sume 131,57 eur,
- faktúra č. 5901017324 splatná 1.10.2019 v sume 72 eur,
- faktúra č. 8260471041 splatná 6.6.2020 v sume 317,34 eur, ktorá tvorí zmluvnú pokutu XXXXXXXXXXXX vo výške 115,40 eur a zmluvnú pokutu 865639049714719 vo výške 201,34 eur

Z oznámenia o postúpení pohľadávky z 17.1.2022 vystavenej právnym predchodcom žalobcu súd zistil, že pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom konania, bola postúpená zo spoločnosti Slovak Telekom a.s. na žalobcu.

Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len zákon č. 351/2011 Z.z.), podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. , zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 351/2011 Z.z. , zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods.2, b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o 1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania, 2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,[napríklad zákon č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom(autorský zákon) v znení neskorších predpisov] 3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46, 4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb, 5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby, 6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení, c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2, d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby, e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby, f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami, g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré

sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb, h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75, i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 351/2011 Z.z., údaje uvedené v odseku 2 môžu byť uvedené v ktorejkoľvek súčasti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane všeobecných podmienok alebo cenníka; to neplatí pre údaje, ktoré musia byť výslovne uvedené priamo v písomnom vyhotovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak je zmluva o poskytovaní verejných služieb podľa odseku 1 písomná: a) lehotu prvého pripojenia k sieti, b) obmedzenia, ktoré podnik zavedie na používanie podnikom dodaných koncových zariadení účastníkovi, c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2, d) cenu alebo zdroj, spôsob a možnosti získania informácií o cene, e) informáciu o zúčtovacom období a spôsobe fakturácie v prípade fakturovaných služieb, f) čas trvania zmluvy vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa(ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 4 písmeno k) a t) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku a ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie

súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (ďalej len „nariadenie“), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Právny predchodca žalobcu vystupoval ako poskytovateľ telekomunikačných služieb v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný neuzatvoril predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (aj zo samotných zmlúv o pripojení je zrejmé, že účastníkom je Fyzická osoba - nepodnikateľ). Predmetný vzťah je preto potrebné v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ posudzovať ako vzťah spotrebiteľský.

Z priložených faktúr vzťahujúcich sa k zmluvám je preukázané, že žalovaný si nesplnil svoju základnú povinnosť zo zmluvy, a to riadne a včas platiť cenu poskytovaných služieb titulom ceny za pravidelné mobilné hlasové a nehlasové služby a využité ďalšie mobilné doplnkové služby v programe ÁNO M. Preto sa v tejto časti žalobca dôvodne domáhal súdnej ochrany, keďže tieto skutočnosti neboli v konaní rozporované. Cena za tieto služby bola vyúčtovaná faktúrami:

- faktúra č. 8244995371 splatná 6.11.2019 v sume 131,57 eur,
- faktúra č. 5901017324 splatná 1.10.2019 v sume 72 eur,

Žalobcovi bolo dôvodné priznať aj úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr, keďže žalovaný svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetnej zmluvy platiť za dodané služby nesplnil v lehote splatnosti.

Súd v súvislosti s uplatnenej zmluvnou pokutou poukazuje na to, že zmluvná pokuta je dojednaná v čl. 6 Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenenia v texte právneho úkonu - Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takúto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 53/2021).

Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát apod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a

prostriedok na neprimerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí mobilný telefón a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v regresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri mobilnom telefóne a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproportčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, hlasovej a nehlasovej spotrebe, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp 12/2022).

Zmluvná pokuta v podobnom znení bola rovnako podrobená súdnej kontrole aj rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/122/2021 z 26.9.2022 cit: „44. Výška zmluvnej pokuty, je podľa žalobca regresívna a má závisieť od počtu dní uplynutých z doby viazanosti k celkovému počtu dní viazanosti. Ako už však súd uviedol jej konkrétny výpočet žalobca súdu neuviedol. V žalobe uviedol len všeobecný vzorec 45. Je potrebné poukázať na to, že samotná zmluvná pokuta bola dohodnutá v predtlačenej zmluve, (vo formulári) v dodatku ktorý nebol, tak ako zmluva individuálne dojednaný. Žalovaný nemal možnosť odmietnuť ju. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť zmluvy (boli dve) nebola dojednaná individuálne a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nič na tom nemení fakt, že táto zmluvná pokuta bola dohodnutá ako regresívna. Zohľadňuje len čas plynutia doby viazanosti, nie iné skutočnosti a okolnosti. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, dodatku je neplatná, keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu. Keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Je to v rozpore so ochranou práv spotrebiteľa. 46. Je potrebné poukázať na to, že je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyt služieb minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou. XX. V zmluvnom vzťahu s predchodcom žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za ukončenie zmluvy nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa

a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnou vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale a je ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. 48. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnou záväzku nesmie znemožňovať zákazníkovi spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tejktovej služby. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č.351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.24. Podľa ustanovenia § 44 ods. 4 druhá veta zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.25. 49. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy alebo jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. 50. Dojednaná zmluvná pokuta v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednanie zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti. 51. Ohľadne regresívnej zmluvnej pokute a jej nedôvodnosti súd poukazuje na rôzne rozhodnutia vydané v tomto smere, rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22.03.2018, sp. zn.25Co/92/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24.08.2017 , na rozhodnutie KS Košice 11Co/199/2017 z 07.02.2018, a rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 10CoCsp/3/2020, ako aj na rozhodnutie 9Co/130/2019.“

Uplatnený nárok na zmluvnú pokutu súd považuje za nárok uplatnený z neprijateľnej, a preto neplatnej zmluvnej podmienky. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. Žalovaný bola väčšinou procesne úspešný, preto by mu podľa zásady pomeru úspechu v spore patril nárok náhradu trov konania, keďže mu však žiadne trovy konania nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.